

GJYKATA EVROPIANE E TË DREJTAVE TË NJERIUT
SEKSIONI I TRETË

VENDIM
KËRKESA NR. 38924/13

HASAN BUCI KUNDËR SHQIPËRISË

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Tretë) e mbledhur më 5 korrik 2022, si Komision, i përbërë nga:

Andreas Zünd, *kryetar,*

Darian Pavli,

Mikhail Lobov, *gjyqtarë,*

dhe Olga Chernishova, *zëvendëssekretare e seksionit,*

Pasi mori në konsideratë:

kërkesën (nr. 38924/13) kundër Republikës së Shqipërisë paraqitur përpara Gjykatës, në mbështetje të nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (“Konventa”), më 15 prill 2013, nga një shtetas shqiptar, z. Hasan Buci, lindur në vitin 1968 dhe me banim në Mat (“kërkuesi”), i cili u përfaqësua nga z. Rusi, një avokat i cili e ushtron profesionin në Tiranë;

vendimin për t’ia bërë kërkesën me dijeni qeverisë shqiptare (“Qeveria”), e përfaqësuar nga agjenti i saj, znj. Alma Hicka, Avokatja e Përgjithshme e Shtetit;

konstatimet e palëve,

pasi diskutoi, vendos si më poshtë:

LËNDA E ÇËSHTJES

1. Çështja ka të bëjë me drejtësinë e procedurave penale ndaj kërkuesit përpara Gjykatës së Rrethit Mat, për akuzat për vrasje me paramendim dhe mbajtje pa leje të armëve, të zhvilluar në mungesë. Policia e kërkoi kërkuesin në adresën e tij dhe mësoi se ai ishte jashtë vendit. Në këto procedura penale, kërkuesi u përfaqësua nga një avokat i caktuar nga gjykata. Më 7 qershor 2007, Gjykata e Rrethit Mat e dënoi kërkuesin me tetëmbëdhjetë vjet burgim. Më 14 qershor 2007, si avokati i caktuar nga gjykata edhe vëllai i kërkuesit paraqitën apelime të veçantë ndaj dënimit. Vëllai i kërkuesit nënshkroi një prokurë më 11 tetor 2007, që kërkuesin ta përfaqësonte avokati P.R. Apelimet e paraqitura nga avokati i caktuar nga gjykata dhe nga vëllai i kërkuesit u rrëzuan që të dyja, për meritat nga Gjykata e Apelit Tiranë, më 24 tetor 2007. Në vijim, avokati P.R. bëri një apelim në Gjykatën e Lartë, i cili u rrëzua; më 15 janar 2010, Gjykata e Lartë la në fuqi dënimin ndaj kërkuesit.

2. Kërkuesi u arrestua në Athinë, më 25 mars 2010, dhe u ekstradua në Shqipëri, më 27 mars 2010. Pas arrestimit, kërkuesi paraqiti një kërkesë ku kërkonte leje për të apeluar jashtë afateve, leje e cila iu dha nga Gjykata e Rrethit Mat në vitin 2011, por u rrëzua nga Gjykata e Apelit Tiranë në vitin 2011, dhe në fund, nga Gjykata e Lartë, më 8 mars 2012, me argumentin se dënimi i kërkuesit ishte bërë *res judicata*, dhe për këtë arsye, ridëgjimi i apelimit nuk ishte i mundur.

3. Më pas, kërkuesi paraqiti një ankesë kushtetuese, e cila u deklarua e papranueshme nga Gjykata Kushtetuese, më 19 dhjetor 2012, pasi ishte paraqitur jashtë afatit, më konkretisht, më vonë se dy vjet, pasi kërkuesi ishte bërë me dijeni mbi procedurat kundër tij.

4. Kërkuesi u ankua në bazë të nenit 6§§1 dhe 3 të Konventës, për një shkelje të së drejtës së tij për një gjykim të drejtë, më konkretisht e drejta për të marrë pjesë personalisht në procedurat penale kundër tij dhe për t’u përfaqësuar nga një avokat i zgjedhur prej tij.

VLERËSIMI I GJYKATËS

5. Qeveria parashtroi se kërkuesi nuk kishte përdorur në mënyrën e duhur mjetet e brendshme. Ai kishte paraqitur një kërkesë për apelim jashtë afatit, për dënimin e tij në mungesë. Megjithatë, ai mjet ishte i papranueshëm, sipas praktikës së përcaktuar të Gjykatës së Lartë, e cila parashikonte që në një situatë, ku familja e një të akuzuari apo avokati i caktuar nga familja kishin paraqitur ankesa ndaj dënimit për të akuzuarin në mungesë, dhe dënimi ishte lënë në fuqi, një apel i mëpasshëm jashtë afatit kohor, i paraqitur nga vetë i akuzuari nuk do të ishte i pranueshëm. Qeveria argumentoi se në vend që të paraqiste një ankesë që ishte qartazi e papranueshme, kërkuesi duhej të kishte kërkuar një rishqyrtim të dënimit të tij dhe të kishte paraqitur një ankesë kushtetuese brenda dy vjetëve, pasi ishte vënë në dijeni për dënimin ndaj tij. Megjithatë, kërkuesi e kishte paraqitur ankesën e tij jashtë atij afati kohor dhe, për këtë arsye, Gjykata Kushtetuese e kishte deklaruar atë kërkesë të papranueshme.

6. Kërkuesi argumentoi se ai kishte përdorur në mënyrën e duhur mjetet e brendshme.

7. Parimet e përgjithshme në lidhje me shterimin e mjeteve të brendshme dhe parimi i subsidiaritetit janë përmbledhur në vendimin *Vučković dhe të Tjerë kundër Serbisë* (kundërshtim paraprak) [DHM], nr. 17153/11 dhe 29 të tjerë, §§ 69–77, 25 mars 2014). Gjithashtu, Gjykata thekson, se, nëse ligji i brendshëm parashikon një sërë mjeteve paralele, një kërkues i cili ka kërkuar të përfitojë kompensim për një shkelje të pretenduar të Konventës, me anë të njërit prej këtyre mjeteve, nuk kërkohet që të përdorë domosdoshmërisht mjetet e tjera, të cilat në thelb kanë të njëjtin objektiv (shih *Shkalla kundër Shqipërisë*, nr. 26866/05, §61, 10 maj 2011; dhe *Garcia Gonzales kundër Spanjës*, nr. 65107/16, §63, 6 tetor 2020).

8. Gjykata vëren, se, fillimisht, mund të duket se kërkuesi kishte mundësi për të zgjedhur midis mjeteve të ndryshme. Megjithatë, sipas praktikës së gjatë të Gjykatës së Lartë, një i akuzuar i gjykuar në mungesë nuk do të mund të aplikonte me sukses për një apelim jashtë afatit, në rastet kur anëtarët e familjes së tij apo një avokat i caktuar nga familja, tashmë të kishin apeluar ndaj dënimit të tij në mungesë dhe dënimi të ishte lënë në fuqi (shih *Shkalla*, cituar më sipër, §60). Gjykata e Lartë mori një vendim për këtë çështje në vitin 2008 dhe e publikoi në faqen e saj zyrtare (shih *Sulejmani kundër Shqipërisë* (vendim), nr. 16114/10, §§10 dhe 11, 9 qershor 2012; shih edhe *Izet Haxhia kundër Shqipërisë*, nr. 34783/06, §§54–56, 5 nëntor 2013).

9. Në çështjen konkrete, vëllai i kërkuesit i dha një prokurë avokatit P.R. më 11 tetor 2007. Edhe pse ajo prokurë deklaronte se vëllai i kërkuesit i jepte të drejtën avokatit për përfaqësim, është e qartë se një gjë e tillë ishte e gabuar, duke qenë se ai avokat e kishte përfaqësuar kërkuesin në seancën përpara Gjykatës së Rrethit Tiranë, kishte paraqitur një apelim përpara Gjykatës së Lartë kundër dënimit ndaj kërkuesit në mungesë, dhe për të gjitha qëllimet ishte zgjedhur nga familja që të vepronte si avokat në emër të kërkuesit. Edhe vëllai i kërkuesit kishte paraqitur një apelim ndaj dënimit të kërkuesit në mungesë. Të gjitha apelimet ishin rrëzuar për meritat dhe dënimi i kërkuesit kishte mbetur në fuqi. Për rrjedhojë, duke paraqitur një kërkesë për apelim përtej afatit ndaj dënimit të tij, kërkuesi përdori një mjet joefikas, sepse ai nuk ofronte garanci të arsyeshme për sukses (shih *Vučković*, cituar më sipër, §74).

10. Në lidhje me pamundësinë e kërkuesit për të paraqitur një kërkesë për shqyrtimin e një vendimi të formës së prerë, Gjykata nuk duhet të marrë një vendim për këtë aspekt në këtë çështje, sepse kërkesa është e papranueshme në çdo këndvështrim për arsyet e mëposhtme.

11. Tashmë, Gjykata kishte vendosur se pas datës 26 nëntor 2009, kërkuesit nuk do të mund të shkarkoheshin nga detyrimi i tyre për të paraqitur një ankesë kushtetuese ndaj gjykimit dhe dënimit të tyre në mungesë në Shqipëri, pasi të ishin ekstraduar në Shqipëri, dhe ata duhej të paraqisnin një kopje të vendimit dhënë në mungesë (shih *Izet Haxhia*, cituar më sipër, §50). Në atë periudhë, praktika e Gjykatës Kushtetuese tregonte se ajo mund të pranonte një ankesë kushtetuese ndaj gjykimit në mungesë, pas ekstradimit të apeluesit në Shqipëri, ku edhe u njoftuan vendimet e dhëna

në mungesë (shih *Izet Haxhia*, cituar më sipër, §41). Në këtë rrethanë, ankesa kushtetuese ishte një mjet i disponueshëm dhe i mjaftueshëm, i sigurt si në teori edhe në praktikë.

12. Kërkuesi u ekstradua më 27 mars 2010 dhe, për këtë arsye, duhej të paraqiste një ankesë kushtetuese ndaj dënimit të tij në mungesë, brenda dy vjetëve. Megjithatë, ankesa kushtetuese e kërkuesit u paraqit jashtë afatit. Në këto rrethana, kërkuesi nuk përdori në mënyrën e duhur mjetin e disponueshëm të brendshëm dhe, në këtë mënyrë, nuk kishte respektuar kërkesën që mjeti i brendshëm duhet të përdoret në përputhje me kërkesat formale dhe afatet e parashikuara në ligjin e brendshëm (shih *Vučković*, cituar më sipër, §72).

13. Në këto rrethana, kërkesa duhet të kundërshtohet në mbështetje të nenit 35§§1 dhe 4 të Konventës për mosshkrim të mjeteve të brendshme.

Për këto arsye, Gjykata, në mënyrë unanime:

E deklaron kërkesën të papranueshme.

Hartuar në gjuhën angleze dhe njoftuar me shkrim më 28 korrik 2022.

Olga Chernishova
ZËVENDËSSEKRETARE

Andreas Zünd
KRYETAR